

Nr. CRJ 61/15.05.2020
București, 15 mai 2020

În atenția: Domnului Nelu Tătaru, Ministrul Sănătății

În atenția: Doamnei Simona Pârveu, director general al Institutului Național de Sănătate Publică

În atenția: Doamnei Adriana Pistol, director al Centrului Național de Supraveghere și Control al Bolilor Transmisibile

Spre informare: Doamnei Maria Mădălina Turza, Președinte al Autorității Naționale pentru Drepturile Persoanelor cu Dizabilități, Copii și Adopții

Petiție în baza Ordonanței nr. 27/2002 privind reglementarea activității de soluționare a petițiilor privind includerea pe lista de prioritizare a testării a persoanelor cu dizabilități instituționalizate și a personalului aferent acestor instituții

Stimate domnule ministru,
Stimată doamnă director general,
Stimată doamnă director,

Fundația Centrul de Resurse Juridice (CRJ) este o persoană juridică română, cu sediul în București, str. Arcului nr. 19, sector 2, înregistrată în registrul persoanelor juridice prin Sentința civilă nr. 276/18.12.1998 a Tribunalului București, cod fiscal RO 11341550, cu numărul de înregistrare în Registrul Asociațiilor și Fundațiilor 380/1998, reprezentată prin Georgiana Iorgulescu, în calitate de directoare executivă, ce are ca obiect de activitate protecția drepturilor omului, în special a persoanelor cu dizabilități instituționalizate.

Centrul de Resurse Juridice solicită Ministrului Sănătății și conducerii Institutului Național de Sănătate Publică și a Centrului Național de Supraveghere și Control al Bolilor Transmisibile completarea de urgență a Documentului CNSCBT “Definițiile de caz pentru Sindromul respirator acut cu noul coronavirus (COVID-19)” și a “Metodologiei de supraveghere a sindromului respirator acut cu noul coronavirus (COVID-19)” actualizată la 14.05.2020, secțiunea Recomandări de prioritizare a testării pentru COVID-19 (paginile 5-6), astfel:

- Modificarea punctului 10 “*Persoane instituționalizate simptomatice*” prin eliminarea termenului de *simptomatice* și reformularea ca “*Toate persoanele instituționalizate*”;
- La punctul 11, pagina 6 completarea prevederii “*Personalul de îngrijire din centre rezidențiale – de 2 ori pe lună*” cu “*și a personalului de asistență*” și reformularea ca “*Personalul de îngrijire și asistență din centre rezidențiale – de 2 ori pe lună*”;

Nr. CRJ 61/15.05.2020

- Elaborarea unor prevederi metodologice în parteneriat cu ANDPDCA pentru persoanele cu dizabilități și personalul de îngrijire și asistență din serviciile sociale rezidențiale și de zi destinate copiilor și adulților cu dizabilități.

Metodologia INSP, având caracter de recomandare, este restrictivă față de prevederile Ordonanței Militare nr. 8 din 9.04.2020 și lasă la bunăvoința Direcțiilor de Sănătate Publică să aleagă când și pe cine testează.

Întrucât Direcțiile de Sănătate Publică sunt în subordinea Ministerului Sănătății, domnule ministru, aveți obligația de a le pune la dispoziție resursele bugetare pentru testarea tuturor angajaților și a persoanelor instituționalizate. Prin urmare, **CRJ solicită Ministerului Sănătății punerea la dispoziția Direcțiilor de Sănătate Publică a resurselor bugetare necesare pentru testarea tuturor angajaților și a persoanelor instituționalizate.**

De asemenea, CRJ solicită **verificarea legalității dispunerii carantinării personalului și rezidenților cu dizabilități din Centrul de Recuperare și Reabilitare Neuropsihică din Dărmănești, jud. Bacău.** Astfel, la data de 05.05.2020, DSP Bacău a dispus în afara mandatului legal, carantinarea angajaților și a persoanelor cu dizabilități, fără asigurarea asistenței medicale de specialitate pentru îngrijirea și tratamentul persoanelor infectate cu COVID-19. Această măsură privativă de libertate nu putea fi dispusă de către DSP Bacău.

CRJ vă solicită aceste măsuri, având în vedere următoarele aspecte:

- Declarațiile domnului ministru din data de 7 mai 2020, în cadrul interviului acordat Digi24, privind situația focarelor de COVID-19 în centrele de asistență de asistență socială: *„Avem multe centre de bătrâni, de vârstnici, de asistați neuro-psihic, multe persoane care îngrijesc acești bătrâni, multe cazuri în personalul medical. (...) Rămânem la o transmitere comunitară scăzută în populația civilă, dar avem în acest câmine instituționalizate și corpul medical o recrudescență, pe final, acum. (...) Este noua zonă roșie. În fiecare zi, noi putem evalua tot ce înseamnă focar. Fiind în zone care sunt izolate, atunci le depistăm precoce și putem să le controlăm”*, a spus domnul Nelu Tătaru, la Digi 24.
- Faptul că în sistemul de asistență socială și protecție a copilului există un număr total de 57.034 de beneficiari: copii, adulți cu dizabilități și vârstnici. (Sursa: [ANDPDCA](#))
- Refuzurile unor Direcții de Sănătate Publică de a testa personalul și rezidenții din centre sau de a testa anumite categorii de angajați, și chiar solicitările de asumare a

Nr. CRJ 61/15.05.2020

achitării costurilor de testare de către DGASPC: “*DSP a refuzat testarea educatorilor izolați preventiv în centre pentru că în codul de ocupații ei nu se numesc ”îngrijitori”, deși educatorii fac activități zilnice cu beneficiarii și sunt izolați alături de ei – București. Refuzul testării motivată de absența resursei bugetare (Bihor). DSP a impus acoperirea costurilor de testare de către DGASPC (Cluj) sau a solicitat asumarea achitării costurilor de testare de către DGASPC în cazul declarării acestora neeligibile în programul național de sănătate publică (Argeș)*” Sursa: ANDPDCA, <http://andpdca.gov.ro/w/situatia-rasandirii-epidemieii-covid-19-in-sistemul-de-asistenta-si-protectie-a-copilului-la-pana-la-data-de-10-mai-2020/> .

*

Încă din 25.03.2020, Centrul de Resurse Juridice a solicitat, în baza Legii nr. 544/2001, Ministerului Sănătății și Comitetului Național pentru Situații Speciale de Urgență din cadrul M.A.I., informații privind planul de măsuri pentru pregătirea spitalelor, Ordinele adoptate de Ministerul Sănătății pentru pregătirea și organizarea spitalelor pe perioada pandemiei COVID – 19, datele de contact ale persoanei responsabile în MS/CNSSU pentru asigurarea integrării măsurilor specifice destinate protecției persoanelor cu dizabilități. Ministerul Sănătății nu dat dat curs solicitării nici până astăzi.

La 27 aprilie, zeci de mii de angajați urmau să intre în tura a doua în centrele pentru persoanele cu dizabilități, fără a fi fost testați în prealabil. Supraaglomerarea, condițiile de igienă precare, bolile respiratorii ale rezidenților din aceste centre, deja constituiau un motiv de îngrijorare în contextul acestei pandemii.

Prin urmare, la 25.04.2020, CRJ a transmis o Ministerului Sănătății o **petiție privind includerea pe lista de prioritizare a testării a persoanelor cu dizabilități instituționalizate și a personalului aferent acestor instituții**, dat fiind că pe 27.04.2020 urmau să între în tura a doua în centrele pentru persoanele cu dizabilități, zeci de mii de angajați fără a fi fost testați.

Prin adresa nr. 3241/28.04.2020, Ministerul Sănătății a transmis CRJ că petiția „*a fost transmisă către Institutul Național de Sănătate Publică, în vederea analizei aspectelor semnalate și a identificării modalităților legale de soluționare*”, iar „*concluziile analizei*” vor fi comunicate CRJ de către INSP. La 28.04.2020, INSP a introdus în metodologia de testare personalul aferent centrelor pentru persoanele cu dizabilități.

Nr. CRJ 61/15.05.2020

La 29.04.2020, dat fiind numărul în creștere de focare de COVID-19 în centrele de asistență socială, CRJ a transmis o nouă petiție Ministerului Sănătății prin care a solicitat **dispunerea în regim de urgență testarea TUTUROR persoanelor cu dizabilități instituționalizate și nu doar a celor simptomatice, și testarea în prealabil a TUTUROR angajaților care intră în serviciile sociale de tip rezidențial, și nu doar a personalului de îngrijire.**

Prin răspunsul nr. NT 917/08.05.2020, Direcția Generală de Asistență Medicală și Sănătate Publică din cadrul Ministerului Sănătății a transmis CRJ un extras din vechea metodologie de testare, din data de 16.04.2020, indicând: „conform algoritmului de testare prezentat [...] atât rezidenții, cât și angajații din centrele rezidențiale pentru persoane cu dizabilități, pot fi testați când devin simptomatici”. Această informație este incorectă, întrucât metodologia fusese actualizată la data de 28.04.2020 pentru a include și testarea personalului DE ÎNGRIJIRE aferent centrelor pentru persoanele cu dizabilități, de două ori pe lună. Petiția CRJ a fost înaintată iar către INSP, al cărui răspuns a fost transmis CRJ de către Ministerul Sănătății la 15.05.2020:

- În ceea ce privește includerea în metodologia de testare **tuturor persoanelor cu dizabilități instituționalizate și nu doar a celor simptomatice**, aceasta este ignorată în răspunsul INSP, făcându-se pur și simplu referire la metodologia deja existentă, conform căreia pot fi testate doar persoanele instituționalizate simptomatice.
- În ceea ce privește testarea persoanelor instituționalizate care revin în centre după o perioadă de absență (spre exemplu, după spitalizare) sau a celor care sunt admise în centre, INSP informează că se va face “recomandarea testării și acceptului în centru doar a persoanelor cu rezultate negative”. Aceasta categorie a fost introdusă în metodologia de testare la data de 14.05.2020, la punctul 9: “Persoane instituționalizate asimptomatice la internarea într-un centru rezidențial sau la revenirea în centrul rezidențial din familie/unitate sanitară”.
- În ceea ce privește solicitările CRJ privind nerestricționarea accesului la îngrijire, tratament și aparatură de specialitate a persoanelor cu dizabilități intelectuale și psihosociale în unitățile spitalicești din România pe motiv de dizabilitate intelectuală și lipsa specialiștilor în psihologie și psihiatrie, precum și privind urgentarea procesului de dezinstituționalizare, **INSP transmite că acestea nu fac parte din domeniul lor de activitate.**

Este îngrijorător faptul că Ministerul Sănătății se sustrage furnizării unui răspuns real și responsabilității adoptării unei poziții, luării unor măsuri în privința asigurării dreptului la sănătate uneia din cele mai vulnerabile categorii de cetățeni ai săi, în condițiile în care sute de persoane cu dizabilități instituționalizate, confirmate pozitiv pentru COVID-19, sunt izolate sau

Nr. CRJ 61/15.05.2020

carantinate în centre de asistență socială, în timp ce angajații confirmați pozitiv ai acestor centre sunt transferați în spitale.

Mai mult, păstrarea unei metodologii care exclude persoanele cu dizabilități instituționalizate atât timp cât ele sunt asimptomatice permite Direcțiilor de Sănătate Publică să efectueze doar o testare limitativă, facilitând crearea unor noi focare de COVID-19, așa cum s-a produs deja în numeroase centre: C.R.R.N. Dărmănești, jud. Bacău; C.R.R.N. Sasca Mică și C.R.R.N. Costâna, jud. Suceava; etc. Amânarea testării până la apariția simptomelor în aceste centre va permite creșterea în mod exponențial, dar evitabilă, a numărului de cazuri de infectare, mai ales în centrele mari. Metodologia de testare a INSP trebuie modificată pentru a include și persoanele cu dizabilități instituționalizate ce nu prezintă simptome.

Astfel, vă solicităm să **dispuneți în regim de urgență testarea tuturor persoanelor cu dizabilități instituționalizate și nu doar a celor simptomatice, și să dați curs solicitărilor CRJ privind completarea Metodologiei de supraveghere a sindromului respirator acut cu noul coronavirus (COVID-19), solicitărilor privind punerea la dispoziția Direcțiilor de Sănătate Publică a resurselor bugetare necesare pentru testarea tuturor angajaților și a persoanelor instituționalizate și solicitărilor privind verificarea legalității dispunerii carantinării personalului și rezidenților cu dizabilități din Centrul de Recuperare și Reabilitare Neuropsihică din Dărmănești, jud. Bacău.**

Vă rugăm să ne transmiteți numărul de înregistrare al acestei petiții.

Vă mulțumim.

Cu deosebită considerație,

Georgiana Pascu
Manager de program,
Centrul de Resurse Juridice

